

**Konkurs tematyczny dla gimnazjalistów z województwa mazowieckiego
„*Habemus papam. Jan Paweł II – papież przełomów*”
w roku szkolnym 2017/2018**

REGULAMIN

Idea konkursu

Wiek gimnazjalny jest czasem kształtowania się światopoglądu młodych ludzi, podejmowania pierwszych poważnych decyzji i kształtowania się tożsamości. Spuścizna pontyfikatu Jana Pawła II – począwszy od wyboru Karola Wojtyły na Stolicę Piotrową, przez pierwszą encyklikę „Redemptor hominis” i pierwszą pielgrzymkę do Polski, aż po opublikowaną na kilka miesięcy przed śmiercią ostatnią książkę „Pamięć i tożsamość” – wielokrotnie powraca do kwestii źródeł tożsamości każdego człowieka. To dziedzictwo, które chcemy przypomnieć w lekturach i pytaniach konkursowych, może i powinno być inspiracją do budowania własnej tożsamości przez młodych ludzi tak, aby wyrastała ona ze wspólnot, do których należą, a jednocześnie stwarzała możliwość budowania na tej podstawie nowych, dobrych dzieł. Organizatorzy konkursu są przekonani, że Jan Paweł II może także w tym względzie stać się autorytetem dla współczesnej młodzieży.

Kolejna już edycja konkursu tematycznego dla gimnazjalistów z województwa mazowieckiego ma ukazywać Jana Pawła II jako papieża przełomów, rozumianych zarówno bardziej dosłownie (gdy wskazujemy np. na przewodzenie Kościołowi katolickiemu na przełomie tysiącleci), jak i bardziej przenośnie (gdy zwracamy uwagę na te momenty pontyfikatu Jana Pawła II, które zmieniły bieg historii Polski, Europy i świata). Pragniemy pokazać młodzieży wydarzenia z życia i kapłaństwa Jana Pawła II, które stanowią dowód na to, jak wiele przełomów w sferach: religijnej, politycznej, kulturowej, obywatelskiej czy społecznej zapoczątkował właśnie Papież – Polak. Punktem wyjścia będzie wybór Karola Wojtyły na papieża w 1978 r.

Wybór takiego właśnie tematu na nadchodzący rok szkolny wiąże się z chęcią upamiętnienia 40. rocznicy wyboru Karola Wojtyły na papieża oraz wydarzeń, które doprowadziły Wojtyłę na Stolicę Piotrową. Innym ważnym wymiarem jest również przygotowanie młodzieży do obchodów nadchodzących okrągłych rocznic: 100. rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę po 123 latach zaborów (1918) oraz 100. rocznicy urodzin Karola Wojtyły (1920).

Konkurs ma charakter interdyscyplinarny. Treści lektur, których znajomość będzie wymagana w poszczególnych etapach konkursu, zostały dobrane tak, aby nawiązywały do wiadomości z programów

nauczania takich przedmiotów jak: historia, język polski, geografia, wiedza o społeczeństwie czy religia, a jednocześnie rozszerzały je dla uczniów zainteresowanych tematyką konkursu. Organizatorzy mają nadzieję, że konkurs i przygotowane lektury będą stanowić dla nauczycieli dodatkową pomoc w procesie dydaktycznym.

Organizator

Centrum Myśli Jana Pawła II z siedzibą w Warszawie (00-372), przy ul. Foksal 11, wpisane do Rejestru Instytucji Kultury m. st. Warszawy pod nr 1/2006, posiadające NIP 525-23-57-081 i REGON 140469560, na zlecenie Mazowieckiego Kuratorium Oświaty.

Uczestnicy

Uczestnictwo w konkursie jest dobrowolne oraz dostępne dla każdego ucznia gimnazjum położonego na terenie województwa mazowieckiego.

Cele konkursu

1. Przypomnienie życiorysu i głównych wątków dziedzictwa Karola Wojtyły – Jana Pawła II ze szczególnym uwzględnieniem okresu biskupstwa, kardynałstwa oraz pontyfikatu.
2. Ukazanie przełomowości posługi Jana Pawła II na Stolicy Piotrowej. Wskazanie rewolucyjnych i doniosłych konsekwencji tego pontyfikatu w wymiarze religijnym, politycznym, kulturowym oraz społecznym.
3. Przedstawienie nauczania Jana Pawła II na temat Ojczyzny, patriotyzmu, postawy obywatelskiej, solidarności społecznej – zwłaszcza w kontekście wydarzeń w komunistycznej Polsce aż do roku 1989.
4. Przypomnienie losów Polski, Europy, świata oraz Kościoła na przełomie drugiego i trzeciego tysiąclecia. Zwiększenie świadomości na temat wybranych zjawisk społecznych, geograficznych i religijnych ważnych w kontekście przełomu wieków oraz zmian kulturowych.
5. Wskazanie Jana Pawła II jako wzorca osobowego i duszpasterza młodych całego świata.

Tematyka ogólna konkursu w edycji 2017/2018

„Habemus papam. Jan Paweł II – papież przełomów”

Zakres wiedzy: fakty dotyczące biografii Karola Wojtyły – Jana Pawła II, zwłaszcza z okresu biskupstwa, kardynałstwa oraz pontyfikatu. Wiedza o losach Polski, Europy, świata oraz Kościoła na przełomie drugiego i trzeciego tysiąclecia ze szczególnym uwzględnieniem wydarzeń w komunistycznej Polsce aż do roku 1989.

Strona internetowa konkursu

Wszystkie informacje o konkursie będzie można odnaleźć na stronie internetowej: www.centrumjp2.pl/konkurs2017/.

Harmonogram konkursu

1. Do końca września 2017 r. nastąpi ogłoszenie regulaminu konkursu na stronie internetowej www.centrumjp2.pl/konkurs2017/ oraz na stronie internetowej Mazowieckiego Kuratorium Oświaty.
2. Ostateczny termin zgłoszeń szkół do konkursu upływa 27 października 2017 r.
3. Aby zgłosić się do konkursu, należy pobrać i wypełnić (w formie elektronicznej) formularz zgłoszeniowy dostępny na stronie internetowej www.centrumjp2.pl/konkurs2017/ (załącznik nr 1), a następnie przesłać go jako załącznik do maila (w formie wypełnionego pliku Word) na adres konkurs@centrumjp2.pl. W tytule maila należy wpisać „KONKURS PAPIESKI 2017 – ZGŁOSZENIE”. Potwierdzeniem zgłoszenia szkoły do konkursu będzie mail zwrotny od organizatorów, przesłany za pośrednictwem adresu mailowego konkurs@centrumjp2.pl.
4. Najpóźniej 10 listopada 2017 r. Wojewódzka Komisja Konkursowa zamieści na stronie internetowej konkursu www.centrumjp2.pl/konkurs2017/ listę uczestników konkursu.
5. Przez zgłoszenie udziału w konkursie rodzice lub opiekunowie prawni uczestnika wyrażają zgodę na przetwarzanie danych osobowych uczestnika przez Organizatora – Centrum Myśli Jana Pawła II z siedzibą w Warszawie (00-372) przy ul. Foksał 11, w zakresie związanym z organizacją i przeprowadzeniem konkursu zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych. Organizator informuje, że podanie danych osobowych jest dobrowolne, a uczestnik, a w przypadku niepełnoletniego uczestnika – jego rodzice lub opiekunowie prawni mają prawo dostępu do swoich danych osobowych oraz ich poprawiania.
6. Zgłoszenie uczestnictwa jest równoznaczne z akceptacją regulaminu konkursu.
7. Organizator zastrzega sobie prawo zmiany regulaminu w uzasadnionych przypadkach.
8. Regulamin wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

I etap (szkolny)

21 listopada 2017 r. (wtorek) – godz. 12.00

1. Dyrektor szkoły powołuje Szkolną Komisję Konkursową.
2. Każdy uczeń przed przystąpieniem do konkursu zobowiązany jest dostarczyć do dyrektora szkoły zgodę rodzica / opiekuna prawnego na udział w konkursie (załącznik nr 2). Dyrektor szkoły przechowuje ten dokument wraz z pozostałą dokumentacją etapu szkolnego konkursu do 30 czerwca 2017 r.
3. 21 listopada 2017 r. do godz. 10.00 zgłoszone szkoły otrzymają drogą elektroniczną zestawy konkursowe (na adres mailowy podany w zgłoszeniu). Szkolna Komisja Konkursowa drukuje po jednym egzemplarzu testu dla każdego ucznia zgłoszonego do konkursu.
4. Szkolna Komisja Konkursowa – pod groźbą dyskwalifikacji wszystkich uczniów szkoły biorących udział w bieżącej edycji konkursu – jest zobowiązana do nieprzekazywania jakichkolwiek informacji

na temat zawartości otrzymanych testów uczestnikom, ich rodzinom, innym nauczycielom czy jakimkolwiek innym osobom trzecim aż do momentu rozpoczęcia konkursu.

5. Weryfikacji poprawności wykonanych zadań w teście dokonuje Szkolna Komisja Konkursowa na podstawie otrzymanego od Wojewódzkiej Komisji Konkursowej klucza rozwiązań. Do następnego etapu przechodzą uczniowie, którzy uzyskali 80% punktów możliwych do zdobycia.
6. Od decyzji dotyczącej wyników konkursu można odwołać się do Szkolnej Komisji Konkursowej w ciągu 7 dni kalendarzowych od dnia ogłoszenia wyników. Rozstrzygającą decyzję podejmuje przewodniczący komisji.
7. Arkusz z wynikami etapu szkolnego dostępny na stronie internetowej www.centrumjp2.pl/konkurs2017/ (załącznik nr 3) należy pobrać i wypełnić, a następnie przesłać (w formie skanu) do 30 listopada 2017 r. do Wojewódzkiej Komisji Konkursowej drogą elektroniczną na adres konkurs@centrumjp2.pl. W tytule maila należy wpisać „KONKURS PAPIESKI 2017 – WYNIKI I ETAPU”. Potwierdzeniem otrzymania wyników I etapu konkursu będzie mail zwrotny od organizatorów, przesłany za pośrednictwem adresu mailowego konkurs@centrumjp2.pl.

II etap (rejonowy)

5 lutego 2018 r. (poniedziałek) – godz. 12.00

1. Wojewódzka Komisja Konkursowa sama organizuje ten etap konkursu (ewentualnie w miarę potrzeb Dyrektor Centrum Myśli Jana Pawła II powołuje Rejonowe Komisje Konkursowe) oraz podaje miejsca, w których odbędzie się konkurs.
2. Informacja o miejscach przeprowadzenia konkursu wraz z listą zakwalifikowanych osób zostanie umieszczona na stronie internetowej www.centrumjp2.pl/konkurs2017/ do 18 grudnia 2017 r.
3. Etap rejonowy odbędzie się 5 lutego 2018 r. (początek o godz. 12.00).
4. Wyniki etapu rejonowego zostaną ogłoszone na stronie internetowej www.centrumjp2.pl/konkurs2017/ nie później niż 20 lutego 2018 r.
5. Do etapu wojewódzkiego zakwalifikowani zostaną uczniowie, którzy w etapie rejonowym uzyskają co najmniej 80% punktów możliwych do zdobycia.
6. Od decyzji dotyczącej wyników konkursu można odwołać się do Wojewódzkiej Komisji Konkursowej (lub do odpowiednich Rejonowych Komisji Konkursowych w przypadku ich powołania) w ciągu 7 dni kalendarzowych od dnia ogłoszenia wyników. Rozstrzygającą decyzję podejmuje przewodniczący odpowiedniej komisji.

III etap (wojewódzki)

22 marca 2018 r. (czwartek) – godz. 12.00

1. Informacja o miejscu przeprowadzenia konkursu wraz z listą zakwalifikowanych osób zostanie umieszczona na stronie internetowej www.centrumjp2.pl/konkurs2017/.
2. Tytuł finalisty konkursu otrzymuje uczeń, który uzyskał min. 70% punktów możliwych do zdobycia.
3. Tytuł laureata konkursu otrzymuje uczeń, który uzyskał min. 85% punktów możliwych do zdobycia.
4. Etap wojewódzki odbędzie się 22 marca 2018 r. (początek o godz. 12.00).

5. Wyniki etapu wojewódzkiego zostaną ogłoszone na stronie internetowej www.centrumjp2.pl/konkurs2017/ nie później niż 10 kwietnia 2018 r.
6. Od decyzji dotyczącej wyników konkursu można odwołać się w ciągu 7 dni kalendarzowych od dnia ogłoszenia wyników do Wojewódzkiej Komisji Konkursowej. Rozstrzygającą decyzję podejmuje przewodniczący komisji.
7. Wojewódzka Komisja Konkursowa zorganizuje uroczyste zakończenie konkursu. Gala zakończenia konkursu odbędzie się w Warszawie. Dokładne informacje na temat miejsca i czasu gali zostaną przekazane zainteresowanym opiekunom i laureatom drogą elektroniczną (na adres mailowy podany w zgłoszeniu).
8. Finaliści oraz laureaci konkursu otrzymają zaświadczenia Mazowieckiego Kuratora Oświaty, których uprawnienia określają odrębne przepisy Ministerstwa Edukacji Narodowej.
9. Wszystkie testy konkursowe są niszczone po 30 czerwca 2018 r.

Szczegółowe informacje można uzyskać u organizatora konkursu – Centrum Myśli Jana Pawła II w Warszawie, na stronie internetowej www.centrumjp2.pl/konkurs2017/ oraz pod nr tel. 22 826 42 21.

Koordynatorem konkursu jest pracownik Centrum Myśli Jana Pawła II – Pani Katarzyna Osior (konkurs@centrumjp2.pl).

Struktura konkursu, bibliografia

➤ Etap I

Zakres tematyczny: przełom w Kościele

***Habemus Papam! Eminentissimum ac Reverendissimum Dominum,
Carolus Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalem Wojtyła!***
ogłoszenie wyboru nowego Papieża, 16 października 1978 r.

Zakres szczegółowy:

Pierwszy papież Słowianin, droga do papiestwa: Wadowice, Niegowić, Kraków, Rzym. Wpływ polskiej historii i kultury. Osoby, które kształtowały młodego Wojtyłę: środowisko rodzinne, ks. Figlewicz, Jan Tyranowski, Mieczysław Kotlarczyk. Przełomowe momenty życia i posługi księdza, biskupa krakowskiego kardynała. Studia w Krakowie, wojna, Teatr Rapsodyczny, święcenia kapłańskie, posługa biskupa i kardynała, sobór watykański II. Okoliczności wyboru na Papieża.

Bibliografia:

- Paweł Zuchniewicz, *Nasz Papież. Historia życia Karola Wojtyły*, Kraków 2002.
- George Weigel, *Świadek nadziei. Biografia papieża Jana Pawła II*, wydawnictwo ZNAK, Kraków 2012, rozdział 7: „Papież z dalekiego kraju: Wybór Jana Pawła II”.
- Jacek Moskwa, *Droga Karola Wojtyły*, Świat Książki, Warszawa 2010, tom I, rozdział 12: „Urbi et Orbi”.

- Hasła z serwisu Wikijp2.pl: *Dzieciństwo Karola Wojtyły, Powołanie kapłańskie Jana Pawła II; Biskupstwo Karola Wojtyły, Działalność naukowa Karola Wojtyły, Konkławe, Herb papieski Jana Pawła II; Totus tuus, Środowisko.*
- Jan Paweł II, *Dar i Tajemnica. W pięćdziesiątą rocznicę moich święceń kapłańskich*, wydawnictwo św. Stanisława BM Archidiecezji Krakowskiej, Kraków 1996.
- Jan Paweł, *Wstańcie, chodźmy!*, wydawnictwo św. Stanisława BM Archidiecezji Krakowskiej, Kraków 2004.
- *Jan Paweł II do młodzieży (1978-2005). Listy, orędzia, przemówienia, homilie*, Pallottinum, Poznań 2005, rozdział: „Do młodzieży polskiej”.
- Karol Wojtyła, *Tryptyk rzymski*, wydawnictwo św. Stanisława BM Archidiecezji Krakowskiej, Kraków 2003.

Multimedia:

- Mediateka – film „To było niemożliwe”, wypowiedzi znajomych Papieża o momencie wyboru i reakcjach

Konkurs przeprowadza Szkolna Komisja Konkursowa. Test składa się z pytań otwartych i zamkniętych. Czas trwania etapu: 45 minut.

➤ **Etap II**

Zakres tematyczny: przełom w historii Polski

Wezwali go z dalekiego kraju...dalekiego, lecz zawsze tak bliskiego przez wspólnotę w wierze i tradycji chrześcijańskiej.
pierwsze słowa Jana Pawła II do wiernych - Bazylika św. Piotra, 16 października 1978 r.

Zakres szczegółowy:

Pielgrzymki Jana Pawła II do Polski, w szczególności te w latach: 1979, 1983, 1991. Wpływ nauczania i osoby Jana Pawła II na przemiany społeczne w Polsce. Wypowiedzi papieskie dotyczące historii Polski – dawnej i współczesnej.

Bibliografia:

- Jacek Moskwa, *Droga Karola Wojtyły, Świat Książki*, Warszawa 2010, tom II, rozdział 2: „Historia i wiara”.
- Hasła z Wikijp2.pl: *Pontyfikat Jana Pawła II; Zamachy na życie Jana Pawła II; Pielgrzymki do Polski; Pogrzeb Jana Pawła II; Testament Jana Pawła II.*

- Jan Paweł II, *Pamięć i tożsamość*, wydawnictwo Znak, Kraków 2005, rozdziały „Myśląc Ojczyzna” i „Myśląc Europa”.
- Jan Paweł II, wiersz *Myśląc Ojczyzna*.
- *Wspólne dziedzictwo. Jan Paweł II o historii Polski*, wybór Paweł Zuchniewicz, Warszawa 2007; rozdział 1: „Jan Paweł II o ojczystej historii”, rozdział 3: „Ludzie” (św. Wojciech, św. Stanisław, św. Jadwiga królowa Polski, św. brat Albert [Adam Chmielowski], kard. Stefan Wyszyński).
- Wybrane przemówienia Papieża z pielgrzymek do Polski:
 - plac Zwycięstwa, 1979 r.: <http://nauczaniejp2.pl/dokumenty/wyswietl/id/538>
 - Gdańsk-Zaspa, 1987 r.: <http://nauczaniejp2.pl/dokumenty/wyswietl/id/750>
 - Kielce-Masłów, 1991 r.:
<http://nauczaniejp2.pl/dokumenty/wyswietl/id/410/pos/25/haslo/to%20moja%20matka>
 - Do władz Rzeczypospolitej Polskiej, 1991 r.:
<http://nauczaniejp2.pl/dokumenty/wyswietl/id/509/pos/9/haslo/solidarno%C5%9B%C4%87>
 - W Parlamencie Rzeczypospolitej Polskiej, 1999 r.:
<http://nauczaniejp2.pl/dokumenty/wyswietl/id/600/pos/7/haslo/solidarno%C5%9B%C4%87>

Multimedia:

- Krzysztof Zanussi, *Z dalekiego kraju*, 1981 (film).

Wymagana pozostaje wiedza z lektur z I etapu.

Konkurs przeprowadza Wojewódzka Komisja Konkursowa lub powołana przez WKK Rejonowa Komisja Konkursowa. Test składa się z pytań otwartych i zamkniętych. Czas trwania etapu: 60 minut.

➤ **Etap III**

Zakres tematyczny: przełom w historii świata

***Nie lękajcie się! Otwórzcie, a nawet, otwórzcie na oścież drzwi Chrystusowi!
Jego zbawczej władzy otwórzcie granice państw, ustrojów ekonomicznych
i politycznych, szerokich dziedzin kultury, cywilizacji, rozwoju.***

homilia podczas Mszy Świętej inaugurującej pontyfikat – plac św. Piotra, 22 października 1978

Zakres szczegółowy:

Wpływ Jana Pawła II na historię światową. Najważniejsze pielgrzymki oraz encykliki społeczne. Ameryka Łacińska – teologia wyzwolenia, upadek ZSRR.

Bibliografia:

- George Weigel, *Świadek nadziei. Biografia papieża Jana Pawła II*, Wydawnictwo ZNAK, Kraków 2012, rozdział 8: „Nie lękajcie się: Papież dla świata”, rozdział 9: „Ile dywizji ma Papież? Konfrontacja z imperium zła”.
- Jacek Moskwa, *Droga Karola Wojtyły*, Świat Książki, Warszawa 2010, tom II, rozdział 1: „Otwórzcie drzwi Chrystusowi”.
- *Leksykon pielgrzymek Jana Pawła II*, wydawnictwo WAM, Kraków 2005, wybrane pielgrzymki:
 - 25 stycznia – 1 lutego 1979 r.: Dominikana – Meksyk – Bahamy;
 - 12 – 15 maja 1982 r.: podróż do Portugalii;
 - 20 – 26 marca 2000 r.: pielgrzymka jubileuszowa do źródeł wiary.

Ta sama treść znajduje się w serwisie Wikijp2.pl:

http://www.centrumjp2.pl/wikijp2/index.php?title=Podr%C3%B3%C5%BCe_apostolskie_Jana_Paw%C5%82a_II

- Omówienia encyklik:
 - *Centesimus annus*, http://www.centrumjp2.pl/wikijp2/index.php?title=Centesimus_annus;
 - *Laborem Exercens*, http://www.centrumjp2.pl/wikijp2/index.php?title=Laborem_exercens;
 - *Sollicitudo rei socialis*,
http://www.centrumjp2.pl/wikijp2/index.php?title=Sollicitudo_rei_socialis;
 - *Evangelium vitae*, http://www.centrumjp2.pl/wikijp2/index.php?title=Evangelium_vitae.

Omówienia na Wikijp2 pochodzą z książki: o. Maciej Zięba OP, *Jestem z Wami: kompendium twórczości i nauczania Karola Wojtyły – Jana Pawła II*, wydawnictwo M, Kraków 2010.

- Przemówienia Jana Pawła II w ONZ (skany na stronie www.centrumjp2.pl/konkurs2017/):
 - przemówienie do Zgromadzenia Ogólnego ONZ, Nowy Jork, 2 października 1979,
 - przemówienie do Zgromadzenia Ogólnego ONZ, Nowy Jork, 5 października 1995.
- Akt Europejski Santiago de Compostela, przemówienie (skan na stronie www.centrumjp2.pl/konkurs2017/):
http://www.swjakub.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=118&Itemid=87

Pomocniczo:

- Mieczysław Maliński, *Droga do Watykanu*, Warmińskie Wydawnictwo Diecezjalne, Olsztyn 1997 lub Wydawnictwo Literackie, Kraków 1991.
- *Zapis drogi. Wspomnienia o nieznanym duszpasterstwie księdza Karola Wojtyły*, wydawnictwo św. Stanisława BM Archidiecezji Krakowskiej, Kraków 2005.

Wymagana pozostaje wiedza z lektur z I i II etapu.

Konkurs przeprowadza Wojewódzka Komisja Konkursowa. Test składa się z pytań otwartych i zamkniętych. Czas trwania etapu: 60 min.